

KS § 24

D.nr. KS/2021:402 - 420

Ansökan om övertagande av tillsynsuppgift enligt miljötillsynsförordningen

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. hos länsstyrelsen ansöka om ett nytt beslut gällande övertagande av tillsynsuppgift enligt ansökan, 2021-06-02.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det bara finns ett förslag till beslut och att detta blir miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut.

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen i Södermanland har påbörjat en översyn av den tillsyn av miljöfarlig verksamhet som är överlåtten från länsstyrelsen till kommunerna i länet. Översynen är främst av administrativ karaktär och avses inte innebära stora förändringar av antalet verksamheter som tillsynen överlåtit för. De beslut om överlåtten tillsyn över miljöfarliga verksamheter som finns för Strängnäs kommun är ca 27 år eller äldre och refererar till inaktuell lagstiftning. Ett nytt beslut gör ansvarsfördelningen tydlig för både kommunen och länsstyrelsen.

I november 2019 tillskrev länsstyrelsen kommunerna i länet gällande behovet av nya överlåtelsebeslut. En redogörelse för tidigare överlåtelsebeslut bifogades liksom underlag i form av checklista för ansökningsförfarandet.

Kommunstyrelsen beslutade på sammanträde den 1 oktober 2021 att återremittera ärendet till miljö- och samhällsbyggnadsnämnden med följande motivering:

Om tillsyn av förorenade områden till viss del kvarstår hos länsstyrelsen kan situationen uppstå vid större exploatering att det blir olika tillsynsmyndigheter för delar av samma område, liksom vid kommunalt intresse av egeninitierad tillsyn. Det behöver förtydligas att nämnden behandlat detta.

Enligt 1 kap 18 § miljötillsynsförordningen (2011:13) får en statlig operativ tillsynsmyndighet överlåta åt en kommunal nämnd att utöva den operativa tillsynen om kommunfullmäktige begär det.

Kommunen tog år 1986 över tillsynsansvaret enligt miljöskyddslagen över vissa tillståndspliktiga verksamheter från länsstyrelsen. Överlåtelsen av tillsynsansvar

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

har därefter utökats vid flera tillfällen och omfattar sedan år 1994 all tillståndspliktig miljöfarlig B-verksamhet som tillkommit eller tillkommer efter miljöbalkens ikraftträdande, utom täkter. För närvarande har miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Strängnäs tillsynsansvaret för 15 överlåtna verksamheter varav 5 är s.k. IUV-verksamheter (industriella utsläpps-verksamheter).

Beträffande tillsynsansvar för förorenade områden så gjordes en separat utredning 2016 av länsstyrelsen då kommunen och länsstyrelsen kom överens om en gemensam tolkning av tillsynsansvaret. Genom att ta upp frågan till förnyat beslut finns ett samlat beslut om all överlåten tillsyn.

I de fall det finns olika tillsynsmyndigheter inom samma exploateringsområde (men på olika fastigheter och med olika verksamhetsutövare) kommer miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föra en dialog med länsstyrelsen om vilken myndighet som bäst agerar tillsynsmyndighet, vilket också länsstyrelsen ser positivt på. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden kommer att verka för att det blir en tillsynsmyndighet om det skulle uppstå ett enskilt fall där frågan blir aktuell.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inte några ekonomiska konsekvenser för Strängnäs kommun.

Övriga konsekvenser

Beslutet medför inga övriga konsekvenser.

Uppföljning

Uppföljning görs inom budgetarbetet.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag, MSN § 176, 2021-11-25, Ansökan om övertagande av tillsynsuppgift enligt miljötillsynsförordningen
Ansökan om övertagande av tillsynsuppgift enligt miljötillsynsförordningen, 2021-06-02

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
Slutligt beslut till Länsstyrelsen i Södermanland

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

MSN § 176

Dnr MSN/2021:362-420

Ansökan om övertagande av tillsynsuppgift enligt miljötillsynsförordningen

Beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta att

1. hos länsstyrelsen ansöka om ett nytt beslut gällande övertagande av tillsynsuppgift enligt ansökan, 2021-06-02.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det bara finns ett förslag till beslut och att detta blir miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut.

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen i Södermanland har påbörjat en översyn av den tillsyn av miljöfarlig verksamhet som är överlåtten från länsstyrelsen till kommunerna i länet. Översynen är främst av administrativ karaktär och avses inte innebära stora förändringar av antalet verksamheter som tillsynen överlåtits för. De beslut om överlåtten tillsyn över miljöfarliga verksamheter som finns för Strängnäs kommun är ca 27 år eller äldre och refererar till inaktuell lagstiftning. Ett nytt beslut gör ansvarsfördelningen tydlig för både kommunen och länsstyrelsen.

I november 2019 tillskrev länsstyrelsen kommunerna i länet gällande behovet av nya överlåtelsebeslut. En redogörelse för tidigare överlåtelsebeslut bifogades liksom underlag i form av checklista för ansökningsförfarandet.

Kommunstyrelsen beslutade på sammanträde den 1 oktober 2021 att återremittera ärendet till miljö- och samhällsbyggnadsnämnden med följande motivering:

Om tillsyn av förorenade områden till viss del kvarstår hos länsstyrelsen kan situationen uppstå vid större exploatering att det blir olika tillsynsmyndigheter för delar av samma område, liksom vid kommunalt intresse av egeninitierad tillsyn. Det behöver förtydligas att nämnden behandlat detta.

Motiv till beslut

Enligt 1 kap 18 § miljötillsynsförordningen (2011:13) får en statlig operativ tillsynsmyndighet överlåta åt en kommunal nämnd att utöva den operativa tillsynen om kommunfullmäktige begär det.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

MSN § 176 forts.

Kommunen tog år 1986 över tillsynsansvaret enligt miljöskyddslagen över vissa tillståndspliktiga verksamheter från länsstyrelsen. Överlåtelsen av tillsynsansvar har därefter utökats vid flera tillfällen och omfattar sedan år 1994 all tillståndspliktig miljöfarlig B-verksamhet som tillkommit eller tillkommer efter miljöbalkens ikraftträdande, utom täkter. För närvarande har miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Strängnäs tillsynsansvaret för 15 överlåtna verksamheter varav 5 är s.k. IUV-verksamheter (industriella utsläppsverksamheter).

Beträffande tillsynsansvar för förorenade områden så gjordes en separat utredning 2016 av länsstyrelsen då kommunen och länsstyrelsen kom överens om en gemensam tolkning av tillsynsansvaret. Genom att ta upp frågan till förnyat beslut finns ett samlat beslut om all överlåten tillsyn.

I de fall det finns olika tillsynsmyndigheter inom samma exploateringsområde (men på olika fastigheter och med olika verksamhetsutövare) kommer miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föra en dialog med länsstyrelsen om vilken myndighet som bäst agerar tillsynsmyndighet, vilket också länsstyrelsen ser positivt på. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden kommer att verka för att det blir en tillsynsmyndighet om det skulle uppstå ett enskilt fall där frågan blir aktuell.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inte några ekonomiska konsekvenser för Strängnäs kommun.

Övriga konsekvenser

Beslutet medför inga övriga konsekvenser.

Uppföljning

Uppföljning görs inom budgetarbetet.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande Ansökan om övertagande av tillsynsuppgift enligt miljötillsynsförordningen, 2021-10-22

Ansökan om övertagande av tillsynsuppgift enligt miljötillsynsförordningen, 2021-06-02

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Slutligt beslut till Länsstyrelsen i Södermanland

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Handläggare

Simon Wernsköld
Tel. 0152-292 96

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Ansökan om övertagande av tillsynsuppgift enligt miljötillsynsförordningen

Ansökan

Strängnäs kommun ansöker om övertagande av tillsyn över samtliga befintliga och framtida anläggningar som är tillståndspliktiga enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) med undantag för:

- Täkter (nuvarande verksamhetskoder 10.11, 10.20)

Kommunen ansöker också om att ta över tillsynen av förorenade områden, där föroreningarna härrör från pågående miljöfarlig verksamhet för de anläggningar som omfattas av övertagandebeslutet ovan.

Kommunen ansöker om att ett nytt överlåtelsebeslut ersätter tidigare beslut om tillsynsuppgift daterat:

- 1994-05-9, dnr 249-3726-94, 0400-77.
- 1992-04-01, dnr 249-5629-91, 0486-77
- 1986-10-27, dnr 189-1926-85, 0486-77

Strängnäs kommun ansöker om att överlåtelsen ska gälla från den 1 januari 2022.

Bakgrund

Länsstyrelsen har i sin översyn av den till kommunerna överlåtna miljötillsynen noterat att många av besluten är gamla och hänvisar till inaktuell lagstiftning. För Strängnäs del är överlåtelsebesluten 27 år och äldre. För att tolka vilka anläggningar som överlåtits krävs tillgång till tidigare versioner av förordningen. Även ansvarsfördelningen gällande tillsynen av förorenade områden behöver förtydligas.

För närvarande är tillsynen över alla B-verksamheter överlåtna till kommunen utom täkterna. I dagsläget finns inga A-verksamheter i Strängnäs kommun. Kommunen ansöker nu om att ta över all tillsyn över tillståndspliktig verksamhet utom samtliga täkter. Det innebär att kommunen ansöker om övertagande av alla tillkommande miljöfarliga verksamheter (utom täkter) oavsett storlek. Därmed undviks gränsdragningsproblematik som exempelvis kan komma av förändringar i miljöprövningsförordningen.

Vad gäller ansvar för tillsyn av förorenade områden hanterades denna fråga under 2016 i en separat utredning då kommunen och länsstyrelsen kom överens

om en gemensam tolkning av tillsynsansvaret. Avgörande för vem som är tillsynsmyndighet över föroreningsskador är vem som var tillsynsmyndighet över verksamheten när denna lades ner.

Organisation

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Strängnäs kommun fullgör kommunens uppgifter enligt miljöbalken med undantag för förklaring av områdesskydd enligt 7 kapitlet och den kommunala renhållningsskyldigheten enligt 15 kapitlet.

Därutöver fullgör nämnden de övriga uppgifter som enligt annan lag skall fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden svarar också för att

- anta detaljplaner som inte är av stor vikt eller av principiell betydelse enligt 5. Kap 27 § plan- och bygglagen,
- medge dispens från föreskrifterna i kommunens renhållningsordning,
- utöva tillsyn enligt alkohollagen,
- utöva tillsyn enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel,
- utöva tillsyn enligt lag om tobak och liknande produkter.
- Strålskyddslagen – solarier.

Samhällsbyggnadskontorets plan- och byggenhet verkställer nämndens arbete inom plan- och byggområdet samt tillstånd eller dispens för skyltar enligt lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning. Miljöenheten på samhällsbyggnadskontoret verkställer nämndens övriga arbete enligt miljöbalken, övriga uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet (t.ex. livsmedelslagen, strålskyddslagen, alkohollagen, receptfria läkemedel och tobak).

Utöver miljöenheten och plan- och byggenhetens ansvarsområden svarar också samhällsbyggnadskontoret för den kommunala samhällsplaneringen. Kommunens kommunekologfunktion samt mark- och exploateringsfunktion finns också placerad på samhällsbyggnadskontoret.

Resurser, behovsutredning, tillsynsplan

På miljöenheten arbetar sammanlagt 14 heltidsanställda miljöinspektörer varav 3 arbetar med tillsyn av miljöfarliga verksamheter inklusive förorenade områden. Behovsutredningen visar på ett underskott av totalt ca en tjänst för hela Miljöenhetens verksamhet. Behovsutredningen redovisar behov och tillgängliga resurser för tillsynen. Tillsynsbehovet för varje verksamhet är fastställt med utgångspunkt från provningskod. Tillsynen på tillståndspliktiga verksamheter är avgiftsfinansierad och har hög prioritet. Behovsutredningen visar att behovet (och resurserna) för tillsynen inom miljöskyddsområdet uppgår till 537,5 timmar för de tillståndspliktiga verksamheterna. För tillsynen på anmälningspliktiga verksamheter inom miljöskyddsområdet är behovet (och resurserna) 423 timmar. Tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheter betalar årlig tillsynsavgift som motsvarar det planerade tillsynsbehovet. Tillsynsfrekvensen beror på

tillsynsbehovet och varierar från flera gånger per år för de största verksamheterna till vart tredje år för de minsta. Mindre verksamheter (U) betalar timavgift efter utförd tillsyn.

I tabellen nedan redovisas B- verksamheter och IUUV-verksamheter i Strängnäs kommun.

Anläggn.-nr	Verksamhet /objekt	Bransch	Övrigt	IUV	Tillsynsintervall
0486-050-005	Mariefreds Avloppsrening sverk	90.10			Årligen
0486-050-008	Strängnäs Avloppsrening sverk	90.10	40.01		Årligen
0486-060-001	Kvittens Avfallsanläggning	90.70,	90.161, 90.70, 90.300-i, 90.50, 90.30	Ja	Årligen
0486-104	Åkers Sweden AB	27.40-i	34.80, 90.391, 90.80	Ja	Årligen
0486-107	Pfizer Health AB	24.39-i		Ja	Årligen
0486-116	Sandåsa Timber AB	20.20	20.10, 20.40, 40.60		Årligen
0486-124	Brobyholm Fastighets AB (f.d.Åkers Krutbruk Protection AB	24.45	28.95, 92.10		Vid behov pga att det inte drivs någon miljöfarlig verksamhet i dagsläget.
0486-126	Sandåsa Timber AB (Åkers Sågverk)	20.20	20.70, 40.60, 90.40		Årligen
0486-131	Hetvattencentral P10, SEVAB St	40.51			Årligen
0486-164	Gorsingehamn	63.10			Årligen
0486-165	Kraftvärmeverk, SEVAB Strängnäs	90.210-i	40.51	Ja	Årligen

0486-166	Strängnäs Aluminiumgjuteri AB	27.130	27.60		Årligen
0486-119	Recipharm Strängnäs AB	24.40	Numera C-verksamhet		Årligen
0486-060-002	Strängnäs Biogas	-	Verksamheten påbörjades aldrig.	-	-
0486-167	Lantmännen Cerealia	15.90-i		Ja	Årligen
0486-130	Sprängfabriken & Son AB	24.45			Årligen
Länstyrelsens verksamheter					
0486-20-012	Malmby 2:12, 2:16	10.20	Strängnäs kommun utför inte tillsyn på tillståndspliktiga täktverksamheter		
0486-20-019	Stora Eneby 3:1	10.20	Strängnäs kommun utför inte tillsyn på tillståndspliktiga täktverksamheter		
0486-20-044	Överselö-Hässelby 1:2	10.20	Strängnäs kommun utför inte tillsyn på tillståndspliktiga täktverksamheter		
0486-20-058	Ärja	10.20	Strängnäs kommun utför inte tillsyn på tillståndspliktiga		

			täktverksamheter		
--	--	--	------------------	--	--

Utöver styrd tillsyn på tillståndspliktiga och anmälningspliktiga verksamheter förekommer:

- Behovsprioriterad tillsyn. Hit räknas exempelvis tillsyn av mindre verksamheter (U-verksamheter), tillsynsprojekt som omfattar andra verksamheter än de tillstånds- eller anmälningspliktiga, arbetet med förorenade områden mm.
- Händelsestyrd tillsyn. Behovet uppskattas utifrån tidigare års erfarenheter. Som händelsestyrd tillsyn räknas exempelvis handläggning av ansökningar och anmälningar, handläggning av klagomål och hantering av olyckor.
- Skattefinansierad tillsyn. Det är sådan tillsyn som inte kan avgiftsfinansieras utan finansieras via skattemedel. Det gäller t ex remisshantering, handläggning av ogrundade klagomål, sanktionsavgifter och åtalsanmälningar. Under året har trängselkontroll med anledning av corona-pandemin utförts.

Inom miljöskyddsområdet är behovet ca 2 127 timmar medan de tillgängliga resurserna för det arbetet är omkring 450 timmar lägre. Det är framför allt egeninitierad tillsyn på förorenad mark som nedprioriterats. För all tillsyn på B- och C-verksamheter finns resurser.

Kompetens

Strängnäs kommun tog över den första tillsynen från länsstyrelsen 1986 och har sedan 1994 tillsynen över all tillståndspliktig B-verksamhet utom täkterna. Det finns därmed en lång erfarenhet i organisationen av denna tillsyn. Det finns en kompetensförsörjningsplan under framtagande/revidering som ser till såväl enhetens som individens behov av kompetensutveckling. Planen följs upp årligen och ligger till grund för utvecklingsinsatser, såväl externa utbildningar som intern kunskapsöverföring och erfarenhetsutbyte inom länet. Miljöskyddsgruppen har regelbundna möten med bland annat genomgång av aktuella ärenden, domar och kunskapsöverföring från utbildningar och liknande. Utvecklingen av webbaserade utbildningar och seminarier är mycket positiv och bidrar till en allt högre kompetens hos inspektörerna.

Simon Wernsköld
Miljöchef